

розташовано поблизу с. Бугаївка Білоцерківського району Київської області. Господарство має зерно-бурякову спеціалізацію з розвиненим молочним тваринництвом.

Аналіз структури домінування видів у агроценозах показав присутність лише одного еудомінанта (*Pardosa agrestis* – 42,62%), 1 домінуючого виду (*Xysticus sp.*), 9 субдомінантних видів (*Agelenopsis potteri*, *Argyope bruennichi*, *Clubiona sp.*, *Meioneta rurestris*, *Microlinyphia pusilla*, *Pardosa sp.*, *Philodromus cespitum*, *Pisaura mirabilis*, *Trochosa sp.*), інші види – рециденти.

У напівприродних біотопах виявлено 2 еудомінантні види (*Argyope bruennichi* – 11,43%, *Microlinyphia pusilla* – 25,71%), 3 домінантні (*Evarcha arcuata*, *Hypsosinga pygmaea*, *Linyphia triangularis*). У травостоях екотонів встановлено лише 1 еудомінантний вид (*Linyphia triangularis* – 12,61%), який також поширений у всіх досліджених біотопах господарства; 4 домінантні види, 2 з яких (*Agelena labyrinthica*, *Philodromus sp.*) знаходили у травостоях на межі агроценозів та угруповань листяних дерев, інші 2 домінанти (*Clubiona sp.*, *Pisaura mirabilis*) – відзначали серед субдомінантних видів агроценозів та напівприродних територій. Примітною є знахідка представників *Agelenopsis potteri* (*Agelenidae*) у ценозах кукурудзи та у міжкультурфітоценозо-сегетальних екотонах. Цей вид поширений у Північній Америці і, за даними Евтушенко, Сингаєвський, 2007(2008), порівняно недавно інтродукований на території України, проте достатньо швидко розширює свою експансію.

Отже, під час порівняння видового багатства та структури домінування видів павуків НВЦ БНАУ спостерігали тенденцію до збільшення кількості видів із зниженням антропогенного навантаження у агроценозах та напівприродних біотопах.

УДК 606:628.3/4:598

ОНИЩЕНКО Л.С., ст. викладач

Білоцерківський національний аграрний університет

ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ЗАХОДІВ З УТИЛІЗАЦІЇ ВІДХОДІВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ЗА ДОПОМОГОЮ ВЕРМІКУЛЬТИВУВАННЯ

Нині все гострішою стає проблема раціонального ресурсокористування в переробних галузях аграрного сектора. Процеси переробки сільськогосподарської сировини переводяться на безвідходний цикл виробництва. Організація безвідходного виробництва розглядається у зв'язку з охороною навколишнього середовища.

Розведення червоних каліфорнійських черв'яків «вермікультивування» - один з перспективних способів утилізації відходів. На компост за допомогою каліфорнійських черв'яків переробляють навіть відходи, які важко піддаються утилізації – відходи целюлозо паперової промисловості.

Метою цієї наукової роботи є дослідження різних видів сільськогосподарських відходів у якості субстратів для вирощування червоного каліфорнійського черв'яка.

Об'єктом дослідження є червоний каліфорнійський черв'як, введення в організм якого потребує не лише дослідження культурально-морфологічних ознак самого черв'яка, а й ефективних субстратів для їх вирощування.

Предметом дослідження є пошук сучасних заходів з утилізації відходів сільського господарства за допомогою технологій вермікультивування та розроблення теоретичних основ функціонування біотехнологічних систем при їх штучному вирощуванні.

Науково-дослідна робота має не тільки суто біологічну спрямованість, але й біотехнологічну та екологічну (утилізація різноманітних відходів сільського та лісового господарств).

За результатами дослідження встановлено: – проаналізовані субстрати як відходи сільського господарства можуть бути застосовані для вирощування в умовах науково-дослідного інституту екології та біотехнології БНАУ– черв'ячну біомасу — це не тільки вирощування червоного каліфорнійського черв'яка для утилізації органічних відходів, а й безвідходне виробництво, на основі якого можна зробити гарний компост і використовувати як добриво, крім того, інший продукт вермикультури - біомаса черв'яків, успішно використовується як білкова добавка до корму і як біохімічна сировина.

УДК 63.591.1

ПРИСЯЖНЮК Н.М., ГРИНЕВИЧ Н.Є., кандидати. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

КИСНЕВИЙ РЕЖИМ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА КРОВОТВОРНІ ОРГАНИ ОДНОРІЧОК ЛУСКАТОГО КОРОПА (*CYPRINUS CARPIO*)

Кількість розчиненого кисню в воді залежить від ряду факторів, а саме: температури, концентрації солей, розвитку рослинності, розпаду органічних речовин, льодового покриву та ін. Насичення води киснем у рибогосподарських водоймах здійснюється при перемішуванні її вітром, температурній циркуляції та штучній аерації. В певні періоди вирощування риби в ставах можуть виникати ситуації, коли рівень кисню в воді досягає мінімального рівня, що може призвести до гіпоксії в організмі ставкових риб.

Незважаючи на те, що лускатий короп порівняно невимогливий до вмісту кисню в воді, нестача кисню викликає фізіологічні зміни в органах і може стати причиною загибелі рибопоголів'я. Клітинам тіла для дихання необхідне постійне надходження в них кисню з тканинної рідини, і той же час вуглекислота, що утворюється під час дихання, не повинна накопичуватися в клітинах та тканинній рідині. Це може викликати порушення рівноваги окислювально-відновлювальних реакцій, місцеві зміни рН, що впливають на рівень ферментативних процесів.

Стійкість до гіпоксії визначається станом нейрогуморальної регуляції і зокрема, високим рівнем холінергічних регуляторних процесів. Існує тісний взаємозв'язок між центрами дихання та серцево-судинною діяльністю. Проте вивченню впливу кисневого режиму на стан кровотворних органів приділяється недостатня увага.